

LO Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

PREUS DE SUSCRIPCIO

Reus Dimarts 6 de Desembre de 1898

NUM. 3.771

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIO

En la Administració d'aquest diari y en les principals
llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malloré, carrer Junquera, 6.

No s'retornen los originals encara que no's publicuin.

Up aixistíssim i aixecatíssim d'una poca d'any.

Farmacia Serra

12 ANYS

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

Ceps americans

DOCTOR J. MIRÓ
OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde. Arrabal de Santa Anna, 1, primer. A Tarragoná: los demés dies de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde, havent trasladat són gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

Medalla d' or. Barcelona 1898.

VINYAS AMERICANAS

Marcial Ombrás (proprietari)

Ronda del Carril, Figueras, (Girona)

Barbats, estacas y empitats.—Preus redubits y autenticitat garantida.

Trenta hectáreas de planté

Secció doctrinal

¡Lo malalt s'ofega!

Per la cambra del pobre desahuciat no's vehuen més que caras tristas, ni se senten més que exclamacions doloroses.

Los amichs y parents van adalerar d' una habilitació á l'altra, ab lo cap baix y l' desconsol dins del ànima; y si ls pregunteu com segueix lo malalt, això es, la pobre Nació, solsos responen acongoixits:—¡Lo malalt s'ofega! ¡Lo malalt s'ofega!

Al principi ningú feya cas de la malaltia que arse sembla que portarà una víctima al sepulcre. ¡Bah, bah!—deyan plens d' orgull los tutors y curadors, quan les personas d' entendiment los feyan notar que son administrat enfaquia y 's tornava groch.—Cosas de la juventut! Massa condescendencias y apeixaments. Ab una bona vara de freixa y un bon xich de rigor se curarà tot. ¡Ja 'n perdrà la deria de queixar-se per vici y fer tant lo somicòl! Llenya, llenya!

Y com més la varen tractar ab reganys y més li varen trigar les llibertats y naturals expulsions propias de son temperament actiu y fogós, més la malaltia va anar-se emmaranyant, més la febre s'apoderà de són cos ja d'svalgit, fins que per fi s'entilidà, cridant tal estat l' atenció de la família que volia allavors prevenir lo que ja havia explotat y tractava de acallar los fays! pensant que això curava 'ls dolors.

Després ni las atencions y cuidados dels metges hi han valgit; y ara que aquests confessan la gravetat; y ara que l pacient ja no podrà tornar may més al estat d'avans, tothom se treu la responsabilitat de demunt y 'ls mateixos autors de tanta desgracia te-

de continuades curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que 'l

TOS

La que paga més contribució de la pro-vincia.

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)
ARRELATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.
Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.

En Barcelona, litografia Malloré, carrer Junquera, 6.

No s'retornen los originals encara que no's publicuin.

Up aixistíssim i aixecatíssim d'una poca d'any.

nus!... jaquest nus!... Com cridaria demandant lo que necessita!... més, impossible de tot punt. Alguns dels que hi intervenen prou que ho veuen.... No si ha pas remey. Lo mateix que si sobre tal desgracia hi pesés una tremenda maledicció, tots se limitan a cantar á mitja veu y ab semblant tonada.—¡Lo malalt s'ofega! ¡Pobre malalt!

6 aoch si eup si HERMENEGILDO CARRERA MIRÓ.

La Roca, si ne despatxaco erques, p'tser si eup

empris ratiolam loq eup moq almdes y, aviv smirallé

Siska Van Roosmael

CUENTO FLAMENCH, D' EN E. CONCIENSE

(Continuació)

IV

La nova Niubé

Fá alguns anys—allá pel any de 1832—vivia a Amberes una viuda rica, anomenada Clotilde de Velburg. Com era extraordinàriament bella y no li faltava enixó que hem convingut anomenar sprit, s'havia arribat a figurarse—estranya pretensió—que havia sigut portada al món per gosser en ell de tots los plahers y de totes las alegrías. Com tofas las donas del mateix género, fugia dels pensaments serios y de les emocions generoses, com d'enemichs d'una vida dolça y tranquila; per aquesta mateixa raó havia acabat per ferse insensible á tot allò que no contribuia á sa felicitat, tal y com ella la concebia. Un desgraciat era á sos ulls un sér indiferent quan no ho era d'avisió, fins per sos propis fills, y això que eran hermosos com los àngels; careixia d' aqueix afecte maternal que es l'últim sentiment que desapareix en lo cor de la dona.... Pero un vestit mal fet, una xuxeria sense valor que's feya á trossos, la vista d'un collar que adorava'l coll de qualsevol dona y altres mil frivolidats del mateix género, exercian sobre ella tal forsa, que qualsevol hauria cregut que era víctima de la major de las desgracias.

Un dia, la dona á que 'm refereixo, se trobava en

un salonet del seu espléndit domicili reco'zada en un sofá de damás carmesí, y ab los ulls foscos en les planxes d'un llibre, q'als ensenyansas res tenien de morals.

Llegí: Tal vegada; pero 'l que la hagués vist sense conèixerla, poiser hauria cregut que la perera li impeidia obrir los ulls. Quant hi havia en la sala testimoniava, no sols la riquesa, sinó també 'ls gustos frívols de la que sli habitava; la ximenes y las reconvales estaven

plenes d' aqueixos objectes fràgils qual utilitat es un

enigma, lo mateix p'ra 'ls que ho posseixen—que

p'ra 'ls que ho vehuen, y que en la major part dels

cassos sola diferencia dels juguetes dels noys en do

preu. La llum que entrava difficultat en aquella vo-

luptuosa estancia no era para ni rica com la del sol,

puig passada per lo tamis de las espesas cortinas, pre-

nia un tint somrosat, que donava á tots los objectes un

color indecid y desllachit.

No obstant, aquest saló 's veia animat per la pre-

sencia de sis hermoses noys, que temorosos de fer

sortoll, estavan egeguis sobre l' alfombra, ocupats en

buscar las lámínas d' un gros llibre. No s' atrevian á

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 5 de Desembre de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser-vació	Baròmetre aneroide	Grau d'hu-mitat	Pluja en 24 hores	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. parti-cular
9 m.	759	83	.	3'2	Núvol	
3 t.	759	85	.			

Horas d'obser-vació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS
Màxima	Minim	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 18	7	II	O.	Cumul 0'6
3 t.	Sombra 14	12	O.		0'6

Lo mercat que se celebrá ahir en aquesta ciutat se vegé favorescut per un bon número de forasters dels pobles d'aquesta comarca.

Apesar de que l' dia d'ahir se ns presentá ab l' espay cubert de núvols, lo temps s' aguantà no cayent lo mes petit rinxat.

Llegím en l' «Euskalduna de Bilbao»:

«Encara ab les consabudes distincions ens agrada que també à Catalunya se pensi dintre de sa doctrina, com nosaltres pensém en la nostra.

Com allí també surteu redemptors estranyos, la Junta permanent de la «Unió Catalanista» s' ha vist precisa a declarar que té son programa definit: que no admet més que lo que en son programa consta, y que basta que las iniciativas provinguin dels polítichs y cacichs espanyols pera que ells no 'ls admetin; perque es sabut que 'ls extranys quant ofereixen no ho fan per la cara bonica d' aquells a quins ofereixen, si no per sa propia utilitat.

Així també opiném nosaltres, perque sixi 'ns ho ensenya una experientia de llarg temps.

Per això no creyém en les llibertats que 'ns prometen: primer, perque haventselas pres ells, no deuen prometre'las, sinó retornarnoslas y segon, perque ells no volen acostarse á nosaltres (ni 'ns fa falta), si no que nosaltres nos acostém á ells».

Conforme anunciarem á nostres lectors en lo número del diumenge, demà dimecres tindrà lloc en lo Teatre Fortuny la presentació per Míster Peters dels dos aparatos que venen precedits de tan bona fama.

Lo Microfone Bestini nos donarà á coneixer lo més bonich del repertori d'òpera, sarsuela y cants populars, mentren que l' assombrós Biographe ens exhibirà la gran atracció purament espanyola ó sia la corrida de toros per Mezzantini y Reverte 12 projeccions elèctriques sensacionals.

La Empresa del Teatre ens prega fem saber que les projeccions serán exclusivament per la electricitat, lo qual convé així pera la seguritat; en efecte s' están colocant ab tota la celeritat possible los cables de la Elèctrica que han de suministrar la llum.

S' han reanudat las classes en las escolas públicas de Riuécols, per haver desaparegut la malaltia que motivà sa clausura.

La «Agrupació Catalanista» de Valls ha dirigit un telegrama á SS. MM. adherintse al Missatje presentat per varias corporacions de Barcelona.

En l' últim número La Roqueta, de Mallorca, hi hem trobat las següenis ratllas:

«Què no heu llegit aquest «Missatge» que 'ls catalans envien á la Reina, demandantli una partida de coes per millorá sa situació política d' aquell país? ¿No? Idó lletgiuho y vos assegur que passareu gust y vos morireu d' enveja!

Allò es demaná en dret seny! Y pareix qu' aquesta vegada va de vé, y seria ben hora de que mos desxonidsem, ¿No ho trobau?

Ja ho veureu. Neltros no mos ne temerem fins que 'ls altres ja haurán sortit amb la seua. A Mallorcas, ja se sab, totes aquestes coes passen á s' esquena de s' opinió.

Si La Roqueta pogués conseguir qu' es bon esperit de sa nostre terra fés una revivays, encara que no més fós per posarmos á tò y seguir la moda, ó per prendre llum dels altres y no volé quedà endarrera, seria una gran satisfacció sa que tendria La Roqueta.

Encara que mos haguessen de tractá d' envejósos y de dir-mos moneyes ó infants.

«Quants n' hi ha entre voltros, qu' alcen es dit y diuhen que pensan com noltros? Ála a contar-mos toquen, y qu' els dits de ses dues mans comencin á no bastar-mos per això, com fins era. ¡Fora sons!

Avant sempre, y que 's recordin los mallorquins

que son germans nostres, que nosaltres no hem oblidat sa germanor y que, per consegüent, considerem la causa llur germana de la nostra, ó potser dirírem millor, com la nostra mateixa.

Copiém de La Actualidad de Valls:

«No haventse arribat á un acort entre la empresa del alumbrat per gas y la comissió constituida de consumidores, ahir nit aparegueren iluminats per oli, espelmes ó petroli, las botigas y establements de la ciutat.

Lo consum en oficines y tallers fou ab tot casi igual als dies anteriors.

Lo conflicte ha sigut avuy solucionat cedint la empresa del gas á las peticions de la comissió. Per púde 0'25 pessetas metre cúbich.

Ho celebrém pel públich.»

La important revista «La Talia Catalana» està preparant pera veure la llum dintre de pochs dias, un escullit almanach que creyém alcanserà un bon èxit per part del públich català ja que en ell hi colaboran ab valiosos travalls los més reputats escriptors de nostra terra, així com també per las escullides ilustracions dels principals artistes de Catalunya.

La Junta d' Instrucció pública d' aquesta província te elevadas á la Direcció general del ram les propostas respectivas pera l' nombràment definitiu dels delegats y subdelegats de l' Inspecció de primera ensenyanza en los pobles de partits judicials de la província.

Nostre paisà don Agustí Sardà Llaberis ha sigut nombrat director de la Escola Normal Central de mestres de Madrid, per reunir las condicions del article 79 del decret de reforma, que son: ser orofessor numerari per oposició ab mes de deu anys de servei y perteneixer al Consell d' Instrucció pública.

En las subastas verificades en la Direcció general d' Obras públicas lo dia 26 de Novembre últim, foren adjudicados las correspondents á aquesta província en la forma següent:

La d' acopis de reparació de la carretera d' Alcolea del Pinar de Tarragona, kilòmetre 381 al 394, que esava pressupostada en 60.639'06 pessetas, fou adjudicada al únic postor D. Tomás Giró, á qui se li adjudicà provisionalment en 58.639'06 pessetas.

La d' acopis de conservació de la carretera de Reus á Mont-roig, (son pressupost importava 18.399'64 pessetas) fou adjudicada provisionalment al únic postor D. Batista Capdevila, per la suma de 14.365 pessetas.

La d' acopis pera la conservació de la carretera de la de Lleyda de Flix á Reus, que ascendia'l pressupost á la cantitat de 11.017'28 pessetas, fou adjudicada al millor postor, que resultà ser D. Jaume Carbonell, per la suma de 10.999 pessetas provisionalment.

La d' acopis de conservació de la carretera d' Alcolea del Pinar á Tarragona, quin pressupost ascendia á 30.005'28 pessetas, s' adjudicà com millor postor y provisionalment en 24.900'75 pessetas, á D. Batista Capdevila.

Lo dia primer del corrent mes se reuniren á Granollers la majoria dels Secretaris que componen son partit judicial á fi de tractar d' assumptos de molt interès para la classe y principalment de la manera de convocar ó preparar una assemblée general de Secretaris dels Jutjats municipals de Catalunya, que tindrà lloc en son dia á Barcelona, á fi de que en la mateixa se puga acordar la forma en que han de lograr dels Poders públichs la protecció á sos llegitims drets, tant descuidats avuy dia y amenassats per qui menos pot ni deu aspirar á tal càrrec, y organisiació de la classe en la forma en que's troben los escribants actuans, per ser abdós càrrecs similars en la Administració de Justicia.

Es de desitjar que tan digna y honrosa classe conseguíxli-sas llegitimes aspiracions y trobi tressó entre sos companys.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentes especies, puja a pessetas 1404'81.

Cinematógrafo Lumière, situat en lo carrer Llovers, (Padró), 49.—Funció tois los dies de las 5 de la tarde á las 12 de la nit.

Tots los dies s' exhibirà una gran corrida de toros per los destres Mazzantini y Reverte y s' exhibiran també sis vistes diferentas tots los dies, donantse á més audicions de fonógrafo.

Entrada general 20 céntims, preferència 30; se cambian vistes diàriament.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACEUTIC)

Demanenals tots los que tinguéu tós en qualsevol Farmàcia encara aquells que no hagin conseguit eliviab cap altre de tots los acreditats específichs conegeuts, tota vegada que elles constitueixen un preciós medicament per combatreles.

Preu 1 pesseta capsas

Nota.—Se envian per correu certificades sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que 's demanin dues capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPAÑOLA

Pelayo, 42

Barcelona.

BIBLIOPOLÍCICO

Publicacions regionalistes que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L'Art del Pàges», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatre Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Les Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallès», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellenc», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Corunya (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizkaia).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcaniz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADOB FOSFATAT

SOLUBLES AL CITRAT

GARANTIZADAS PURAS

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

balx garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOBIAZOAT

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOÉS Y ODS EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes e informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Desembre de 1898

Línea directa pera'l Rio de la Plata

Sortirán de Barcelona lo dia 21 de Desembre pera Rio Janeiro, Santos, Monte-video y Buenos-Aires lo grandiós y acreditat vapor francés

ITALIE

LINEA PERA'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirán de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos Aires los mes nifichs y ràpits vapors francesos

lo dia 11 de Desembre lo vapor "Bearn"
lo dia de "la Bona"

Consignataria á Barcelona, RIPOL y C., Plaça de Palacio.—Barcelona

NOTA.—S' admeten passatgers pera Santiago de Xile y Valparaíso en combinació ab ferrocarril.

Caramelos Pectorals

DEL
Metje Salas

Modificadors de la hipersecrecació de la membrana mucosa aèrea, disminueixen y fluidifiquen la viscositat del moix bronquial, facilitan la espectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficàs pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crònica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crònich, sech y espasmòdich. Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplegin narcòtics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en qualsevol cantitat, de mateix per los noyets que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avídes per los noys á quins es tan difícil ferlos pendre medicaments.

A cada capsula acompaña un prospecte.

Dipòsits en totas las provincies

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demanis en totes las Farmacias de la província

Preu de la capsula 6 rals